RAN-2001000104030044

RAN-2001000104030044

S.Y.B.A. (Sem. IV) Examination October - 2023

Sanskrit Paper - X

वैदिकवाङ्मय (यजुर्वेद–(नियतांश) ईशावास्योपनिषद्)

Time: 2 Hours] **[Total Marks: 50**

સૂચના : / Instructions

(૧) **નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.**
Fill up strictly the details of ☛ signs on your answer book

Name of the Examination:

☛ **S.Y.B.A. (Sem. IV)**

Name of the Subject :

☛ **Sanskrit Paper - X वैदिकवाङ्मय (यजुर्वेद–(नियतांश) ईशावास्योपनिषद्)**

Subject Code No.: **2001000104030044**

Seat No.:

Student's Signature

પ્ર. ૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) **(૧૦)**

૧) શુક્લ યજુર્વેદની શાખાઓના નામ આપો.

૨) યજુર્વેદની દ્રષ્ટિએ અશ્વમેધમાં અશ્વ શાનું પ્રતીક છે? તેના દ્વારા શું સૂચિત થાય છે?

૩) 'आ नो भद्रा क्रतवः यन्तु विश्वतः।' નો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

૪) અદિતિ કોણ છે?

૫) વિનોબાભાવેએ 'संभूति' – 'असंभूति' કયો અર્થ આપ્યો છે?

૬) 'ઈશાવાસ્યોપનિષદ' મુજબ વિદ્યાની ઉપાસના કરનારની કેવી ગતિ થાય?

૭) કર્મયોગી શા કારણે કર્મથી લેપાતા નથી?

પ્ર. ૨ (અ) મંત્રો સાનુવાદ સમજાવો. (ગમે તે એક) **(૦૫)**

(૧) स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः।
स्वस्ति नस्तार्क्ष्योंऽअरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु।।२५–१९।।

(૨) यस्मिन्नृचः साम यजूंषि यस्मिन्प्रतिष्ठता रथनाभाविवाराः।
यस्मिंश्चितं सर्वमोतः प्रजानान्तन्मे मनःशिवसंकल्पमस्तु।।३४–५।।

પ્ર. ૨ (બ) મંત્રો સાનુવાદ સમજાવો. (ગમે તે બે) **(૦૮)**

(૧) ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किं च जगत्यां जगत्।
तेन त्यक्तेन भुज्जीथाः मा गृधः कस्यस्विद धनम्।।१।।

(૨) यस्तु सर्वाणि भूतानि आत्मन्येवानुपश्यति।
सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते।।६।।

(૩) हिरण्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम्।
तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यधर्माय दृष्ट्ये।।१५।।

(૪) अग्ने नय सुपथा राये अस्मान। विश्वानि देव वयुनानि विद्वान्।
युयोध्यस्मज्जुहुराणमेनः भूयिष्ठां ते नमः – उक्ति विधेम।।१८।।

પ્ર. ૩ ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે) **(૧૩)**

(૧) વૈદિક દેવતાવાદ

(૨) યજુર્વેદનો જીવન સંદેશ

(૩) યજુર્વેદના શિવસંકલ્પ મંત્રો

(૪) યજુર્વેદમાં વર્ણિત વિષય

પ્ર. ૪ ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે) **(૧૪)**

(૧) 'ઈશાવાસ્યોપનિષદ' નો શાંતિપાઠ

(૨) 'ઈશાવાસ્યોપનિષદ' મુજબ જીવન પદ્ધતિ

(૩) ઉપનિષદ શબ્દના વિવિધ અર્થઘટનો

(૪) વિદ્યા-અવિદ્યા।